

§ 1. WPROWADZENIE

1. Powiat Opolski realizuje postanowienia ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, gdzie przedstawione są generalne zasady współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Zgodnie z wyżej wspomnianą ustawą zasady współpracy między organami administracji publicznej i organizacjami pozarządowymi dotyczą głównie wspierania realizacji zadań publicznych, wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania w celu ich zharmonizowania, jak również konsultowania aktów normatywnych w przypadku dziedzin działalności statutowej organizacji. Najważniejszym dokumentem regulującym zasady współdziałania samorządu Powiatu Opolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy, jest roczny program współpracy.
2. Ilekroć w Programie jest mowa o:
 - 1) **ustawie** – należy przez to rozumieć ustawę z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1338);
 - 2) **programie** – należy przez to rozumieć „Roczny program współpracy Powiatu Opolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2026”;
 - 3) **zadaniu publicznym** – należy przez to rozumieć zadanie określone w art. 4 ustawy;
 - 4) **organizacji/ podmiocie** – należy przez to rozumieć organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy;
 - 5) **Starostwie** – należy przez to rozumieć Starostwo Powiatowe w Opolu;
 - 6) **Powiecie** – należy przez to rozumieć Powiat Opolski;
 - 7) **Radzie** – należy przez to rozumieć Radę Powiatu Opolskiego;
 - 8) **Zarządzie** – należy przez to rozumieć Zarząd Powiatu Opolskiego.

§ 2. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

1. Celem głównym programu jest zaspokojenie potrzeb mieszkańców Powiatu, wzmocnienie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, budowanie partnerstwa oraz wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji ważnych celów społecznych.
2. Celami szczegółowymi Programu są:
 - 1) podniesienie jakości życia i pełniejsze zaspokojenie potrzeb mieszkańców Powiatu poprzez zwiększenie aktywności organizacji;
 - 2) stworzenie warunków do powstania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnej;
 - 3) wykorzystanie potencjału i możliwości organizacji pozarządowych;
 - 4) otwarcie na innowacyjność i konkurencyjność w wykonywaniu zadań publicznych;

- 5) integracja organizacji realizujących zadania publiczne;
- 6) promowanie i wzmocnianie postaw obywatelskich;
- 7) racjonalne wykorzystanie publicznych środków finansowych.

§ 3. ZASADY WSPÓŁPRACY

Współpraca Powiatu z organizacjami odbywa się na zasadach:

- 1) **pomocniczości** – oznacza, że Powiat powierza organizacjom realizację zadań własnych, a organizacje zapewniają ich wykonanie w sposób ekonomiczny, profesjonalny i terminowy;
- 2) **suwerenności stron** – oznacza, że stosunki pomiędzy Powiatem a organizacjami kształtowane będą z poszanowaniem wzajemnej autonomii i niezależności w swojej działalności statutowej;
- 3) **partnerstwa** – oznacza dobrowolną współpracę równorzędnych sobie podmiotów w rozwiązywaniu wspólnie zdefiniowanych problemów i osiągnięciu razem wytyczonych celów;
- 4) **efektywności** – oznacza wspólne dążenie do osiągnięcia możliwie największych efektów realizacji zadań publicznych;
- 5) **uczciwej konkurencji** – oznacza wymóg udzielania tych samych informacji odnośnie wykonywanych działań zarówno przez podmioty publiczne jak i niepubliczne, a także obowiązek stosowania tych samych kryteriów przy dokonywaniu oceny tych działań i podejmowaniu decyzji odnośnie ich finansowania;
- 6) **jawności** – oznacza, że wszystkie możliwości współpracy Powiatu z organizacjami są powszechnie wiadome i dostępne oraz jasne i zrozumiałe w zakresie stosowanych procedur i kryteriów podejmowania decyzji.

§ 4. ZAKRES PRZEDMIOTOWY

Współpraca Powiatu z organizacjami pozarządowymi dotyczy realizacji zadań publicznych określonych w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w zakresie odpowiadającym zadaniom Powiatu.

§ 5. FORMY WSPÓŁPRACY

Powiat podejmuje współpracę z organizacjami w formie:

- 1) zlecenia podmiotom Programu realizacji zadań na zasadach określonych w ustawie, w ramach organizowanych otwartych konkursów ofert, poprzez:
 - a) powierzanie wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji,
 - b) wspieranie takich zadań wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji;
- 2) udzielania w trybie i zasadach określonych w art. 19a ustawy tzw. małych zleceń na dofinansowanie realizacji pozakonkursowych zadań publicznych;

- 3) zabezpieczenia, w ramach posiadanych środków, wkładu finansowego dla organizacji pozarządowych uczestniczących w konkursach ogłaszanych przez podmioty zewnętrzne, w przypadku zawarcia umowy partnerskiej i otrzymania dotacji;
- 4) wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności, współdziałania w celu zharmonizowania tych kierunków oraz o realizowanych zadaniach, poprzez publikowanie ważnych dla obu stron informacji na stronie internetowej Powiatu www.powiatopolski.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej;
- 5) konsultowania z podmiotami Programu projektów aktów normatywnych stanowiących przez Radę Powiatu w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji zgodnie z postanowieniami uchwały Nr XXIX/211/13 Rady Powiatu Opolskiego z dnia 1 sierpnia 2013 roku w sprawie „Zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Powiatu, Powiatową Radą Pożytku Publicznego, organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”;
- 6) tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji oraz przedstawicieli właściwych organów Powiatu;
- 7) zawierania umów o partnerstwie, określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 198) oraz porozumień albo umów o partnerstwie określonych w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1717 ze zm.);
- 8) wspólnego rozpoznawania potrzeb społeczności lokalnej i wspólnego planowania działań służących zaspokojeniu tych potrzeb;
- 9) realizacji wspólnych przedsięwzięć, np. organizacji imprez kulturalno-promocyjnych dotyczących Powiatu, współorganizowania konferencji, forum, szkoleń itp., mających na celu rozwój organizacji pozarządowych i promocję Powiatu;
- 10) przekazywania organizacjom materiałów informacyjnych w celu realizacji projektów poza granicami Powiatu i kraju;
- 11) udzielania rekomendacji organizacjom współpracującym z Powiatem, które ubiegają się o dofinansowanie z innych źródeł;
- 12) rekomendowania, promocji i obejmowania patronatem działań i projektów realizowanych przez organizacje.

§ 6. PRIORYTETOWE ZADANIA PUBLICZNE

Obszar współpracy Powiatu z organizacjami obejmuje sferę zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy. Jako zadania priorytetowe samorządu powiatowego w roku 2026 określa się zadania z zakresu:

1) ochrony i promocji zdrowia, w szczególności:

- a) prowadzenie działań w zakresie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej mieszkańców Powiatu,
- b) prowadzenie działań w zakresie profilaktyki zdrowotnej mieszkańców Powiatu,
- c) upowszechnianie wiedzy i podejmowanie współpracy w zakresie promocji zdrowia psychicznego, rozwijania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu, przemocy i przeciwdziałania patologiom społecznym,
- d) profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym,
- e) podnoszenie kwalifikacji uczniów z terenu Powiatu w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej;

2) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych, w szczególności:

- a) prowadzenie rehabilitacji osób niepełnosprawnych w różnych typach placówek,
- b) promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa na rzecz osób niepełnosprawnych,
- c) prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć, które usprawniają i wspierają funkcjonowanie osób z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną w różnych rolach społecznych i w różnych środowiskach,
- d) wspieranie działań integrujących osoby niepełnosprawne ze społeczeństwem,
- e) prowadzenie diagnozy psychologicznej, konsultacji i terapii dzieci i młodzieży niepełnosprawnej i z problemami emocjonalnymi,
- f) prowadzenie opieki stacjonarnej dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych;

3) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób, w szczególności:

- a) pomoc matkom z małoletnimi dziećmi i kobietom w ciąży,
- b) wspieranie aktywności oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji osób starszych,
- c) organizowanie warsztatów dla dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, aktywizujących ich społecznie,
- d) prowadzenie i wspieranie inicjatyw na rzecz integracji dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz osób niepełnosprawnych i przeciwdziałanie ich marginalizacji oraz dyskryminacji,
- e) organizowanie oraz wspieranie imprez sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych służących popularyzacji i upowszechnianiu kultury, sztuki a także kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży umieszczonej w domach dziecka,
- f) promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej, w tym osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz młodzieży będącej w procesie usamodzielniania,
- g) wspieranie działań charytatywnych mających na celu pomoc osobom potrzebującym, w trudnej sytuacji życiowej;

- 4) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, w szczególności:**
- a) wspieranie imprez i akcji o charakterze powiatowym mających istotne znaczenie dla kultury i tradycji Powiatu,
 - b) upowszechnianie, promocja i rozwój zainteresowań kulturą Powiatu oraz twórczością mieszkańców Powiatu w kraju i za granicą,
 - c) edukacji kulturalnej i propagowania sztuki wśród dzieci, młodzieży i dorosłych zamieszkałych na terenie Powiatu,
 - d) propagowanie kultury mniejszości narodowych i etnicznych na terenie Powiatu,
 - e) wydawanie publikacji turystycznych promujących Powiat,
 - f) wspieranie rozwoju kultury muzycznej na terenie Powiatu w tym organizacja koncertów, przeglądów, festiwali muzycznych,
 - g) wspieranie renowacji i zabezpieczenia przed zniszczeniem zabytków;
- 5) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, w szczególności:**
- a) organizacja i koordynacja zawodów sportowych o zasięgu powiatowym dla dzieci, młodzieży i dorosłych Powiatu,
 - b) uczestnictwo mieszkańców Powiatu w imprezach sportowych i sportowo-rekreacyjnych o charakterze powiatowym, krajowym i międzynarodowym,
 - c) wspieranie działań sportowych promujących Powiat,
 - d) wspieranie udziału sportowców reprezentujących Powiat w zawodach sportowych o zasięgu wojewódzkim, ogólnokrajowym i międzynarodowym,
 - e) wspieranie aktywnego spędzania czasu wolnego i wypoczynku dzieci, młodzieży i dorosłych;
- 6) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego, w szczególności:**
- a) organizowania akcji związanych z ochroną środowiska i przyrody, mających na celu racjonalne wykorzystanie i ochronę zasobów przyrodniczych,
 - b) opieki, leczenia i rehabilitacji dzikich zwierząt;
- 7) udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa;**
- 8) udzielania nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.**

§ 7. OKRES REALIZACJI PROGRAMU

Niniejszy program realizowany będzie w okresie od 1 stycznia 2026 r. do 31 grudnia 2026 r.

§ 8. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Współpraca Powiatu z organizacjami w ramach programu obejmuje działania o charakterze finansowym i pozafinansowym, w tym:

- 1) zlecenia podmiotom Programu realizacji zadań na zasadach określonych w ustawie, w ramach organizowanych otwartych konkursów ofert, poprzez:

- a) powierzenie wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji,
- b) wspieranie takich zadań wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji;
- 2) zlecenia zadań publicznych o charakterze lokalnym lub regionalnym, na zasadach i trybie określonym w art. 19 a ustawy;
- 3) wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności, współdziałania w celu zharmonizowania tych kierunków oraz o realizowanych zadaniach, poprzez publikowanie ważnych dla obu stron informacji na stronie internetowej Powiatu www.powiatopolski.pl oraz na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej bip.powiatopolski.pl ;
- 4) konsultowania z podmiotami Programu projektów aktów normatywnych stanowionych przez Radę w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji zgodnie z postanowieniami uchwały Nr XXIX/211/13 Rady Powiatu Opolskiego z dnia 1 sierpnia 2013 roku w sprawie „Zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Powiatu Opolskiego, Powiatową Radą Pożytku Publicznego, organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”;
- 5) tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych, podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej;
- 6) zawierania umów o partnerstwie, określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 198) oraz porozumień albo umów o partnerstwie określonych w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1717 ze zm.);
- 7) realizacja wspólnych przedsięwzięć, np. organizacji imprez kulturalno-promocyjnych dotyczących Powiatu, współorganizowanie konferencji, forum, szkoleń itp., mających na celu rozwój organizacji pozarządowych i promocję Powiatu;
- 8) przekazywania organizacjom materiałów informacyjnych w celu realizacji projektów poza granicami Powiatu i kraju;
- 9) udzielania rekomendacji organizacjom ubiegającym się o dofinansowanie z innych źródeł.
- 10) rekomendowanie, promocję i obejmowanie patronatem działań i projektów realizowanych przez organizacje.

§ 9. WYSOKOŚĆ PLANOWANYCH ŚRODKÓW NA REALIZACJĘ PROGRAMU

1. W roku 2026 na realizację zadań publicznych objętych niniejszym programem planuje się kwotę **499 123,00 zł.** (słownie: czterysta dziewięćdziesiąt dziewięć tysięcy sto dwadzieścia trzy złote zero groszy).

2. Ostateczną kwotę środków planowanych na realizację zadań publicznych określonych w niniejszym programie określi uchwała budżetowa.

§ 10. SPOSÓB OCENY REALIZACJI PROGRAMU

1. Zarząd do 31 maja 2027 r. przedłoży Radzie Powiatu sprawozdanie z realizacji programu.
2. Ustala się następujące wskaźniki niezbędne do oceny realizacji programu:
 - 1) liczba ogłoszonych otwartych konkursów ofert;
 - 2) liczba ofert złożonych w otwartych konkursach ofert, w tym liczba organizacji;
 - 3) liczba zawartych umów na realizację zadania publicznego, w tym liczba organizacji;
 - 4) liczba umów zawartych w trybie art. 19 a ustawy, w tym liczba organizacji;
 - 5) liczba umów, które nie zostały zrealizowane lub zostały rozwiązane z przyczyn zależnych od organizacji;
 - 6) beneficjenci zrealizowanych zadań – (wielkość grupy odbiorców);
 - 7) wielkość własnego wkładu finansowego i pozafinansowego organizacji w realizację zadań publicznych;
 - 8) wysokość kwot udzielonych dotacji w poszczególnych obszarach;
 - 9) liczba ofert wspólnych złożonych przez organizacje;
 - 10) informacje na temat innych aspektów współpracy.

§ 11. INFORMACJA O SPOSOBIE TWORZENIA PROGRAMU ORAZ O PRZEBIEGU KONSULTACJI

1. Roczny program współpracy Powiatu z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy po konsultacjach przeprowadzonych w sposób określony w uchwale XXIX/211/13 Rady Powiatu Opolskiego z dnia 1 sierpnia 2013 r. w sprawie „Zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Powiatu Opolskiego, Powiatową Radą Pożytku Publicznego, organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”, będzie uwzględniał ewentualne propozycje i uwagi.
2. W celu uzyskania uwag i propozycji organizacji, projekt Programu został zamieszczony na stronie internetowej Powiatu www.powiatopolski.pl w zakładce „Dla Mieszkańców” – Konsultacje społeczne, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz wywieszony na tablicy ogłoszeń w siedzibie Starostwa Powiatowego w Opolu, przy ul.1 Maja 29.

§ 12. TRYB POWOŁYWANIA I ZASADY DZIAŁANIA KOMISJI KONKURSOWEJ DO OPINIOWANIA OFERT W OTWARTYCH KONKURSACH OFERT

1. Komisja konkursowa powoływana jest w celu opiniowania ofert złożonych przez organizacje w ramach konkursu ogłoszonego przez Zarząd.
2. Imienny skład komisji konkursowej określa Zarząd w formie uchwały. Zarząd powołując komisję konkursową wskazuje jej Przewodniczącego.
3. W skład komisji konkursowej wchodzi:

- 1) przedstawiciele organu wykonawczego;
 - 2) osoby wskazane przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, z wyłączeniem osób wskazanych przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, biorące udział w konkursie;
 - 3) w skład komisji mogą zostać także powołane, z głosem doradczym, osoby posiadające specjalistyczną wiedzę w dziedzinie obejmującej zakres zadań, których konkurs dotyczy;
 - 4) w skład komisji konkursowej dotyczącej otwartego konkursu ofert na powierzenie prowadzenia punktów przeznaczonych na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, może wchodzić dodatkowo przedstawiciel wojewody.
4. Zarząd ogłasza nabór na członków komisji konkursowej wskazanych przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 na stronie internetowej Powiatu, Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń Starostwa.
 5. W przypadku nie wskazania przez żadną z organizacji pozarządowych osób do składu komisji albo wyłączenia lub nieobecności członka komisji, prace komisji konkursowej są prowadzone pod warunkiem, że w jej posiedzeniu bierze udział co najmniej połowa jej składu.
 6. Z posiedzenia komisji sporządza się protokół.
 7. Komisja konkursowa jest organem opiniodawczo-doradczym. Ostateczną decyzję o wyborze oferty i udzieleniu dotacji na realizację zadania publicznego dokonuje Zarząd.

§ 13. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Sprawozdanie z realizacji Programu będzie opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej.
2. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym programie zastosowanie mają odpowiednio przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej ustawy Kodeks Cywilny, ustawy o finansach publicznych, ustawy Prawo zamówień publicznych oraz ustawy Kodeks Postępowania Administracyjnego.